

Broj: 06-318/21-10405/1

15. avgust 2021. godine

Na osnovu člana 63 stav 3 Zakona o državnoj upravi („Sl. list CG“, br. 78/18 i 70/21), a u cilju izvršenja Zaključka Vlade br. 07-398/2 od 28. januara 2021. godine, kojim je Vlada donijela Mjere podrške građanima i privredi za prvi kvartal 2021. godine i pored ostalog zadužila Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede da prati realizaciju mjera podrške poljoprivredi i ribarstvu, radi blagovremenog preduzimanja mjera za ublažavanje posljedica nastalih usljed nastupanja epidemije bolesti COVID19, na sektor marikulture - uzgoja školjaka, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donosi

RJEŠENJE

1. Uvodi se privremena interventna mjera pomoć nosiocima dozvola za marikulturu, radi obezbjeđivanja stabilnosti dohotka uzgajivača školjaka, nastalih stvaranjem viškova konzumnih školjaka vrste mušulja (*Mytilus galloprovincialis*) zbog nemogućnosti plasmana izazvanih pandemijom virusa COVID 19, što je posljedično dovelo do masovne smrtnosti mlađi mušulja i nemogućnosti uzgajivača da zasnuju proizvodnju u optimalnom kapacitetu u 2021. godini.
2. Pomoć iz tačke 1 ovog rješenja dodjeljuje se nosiocima dozvola za marikulturu-uzgoj školjaka, izdatu od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.
3. Pomoć iznosi 0,25 eura po m² korisne površine uzgajališta, odnosno površine opredijeljene za uzgoj školjaka vrste mušulja (*Mytilus galloprovincialis*).
4. Podrška iz tačke 3 ovog rješenja obračunava se na osnovu površine uzgajališta upisane u rješenju za izdavanje dozvole za marikulturu, odnosno isključivo za površinu uzgajališta koja je opredijeljena za uzgoj školjaka vrste mušulja (*Mytilus galloprovincialis*).
5. Pomoć iz tačke 1 ovog rješenja može se opredjeljivati do 40.000 eura iz sredstava utvrđenih mjerom Program intervencija na tržištu poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva i akvakulture, koji je Vlada utvrdila u okviru Mjera podrške građanima i privredi za prvi kvartal 2021. godine.
6. Bliži uslovi i postupak za ostvarivanje pomoći iz tačke 1 ovog rješenja, utvrđuje se javnim pozivom koji raspisuje ovo ministarstvo.
7. Javni poziv iz tačke 6 ovog rješenja traje od 25. septembra do 15. oktobra 2021. godine.
8. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se na internet stranici ovog ministarstva.

O b r a z l o ž e n j e

Vlada Crne Gore je svojim Zaključkom broj 07-398/2 od 28. januara 2021. godine donijela Mjere podrške građanima i privredi za prvi kvartal 2021. godine i zadužila ovo ministarstvo da prati mjere koje se odnose na podršku poljoprivredi i ribarstvu. U okviru tih mjera u tački IV predviđene su mjere podrške za poljoprivredu i ribarstvo kojima je u cilju održavanja postojećeg nivoa proizvodnje, te održavanja stabilnosti tržišta, kako sa aspekta cijena, tako i sa aspekta količina koje se nude na tržištu poljoprivrednih proizvoda (žive životinje, mlijeko i mliječni proizvodi, voće i povrće i dr.) i proizvoda ribarstva i akvakulture, te održavanja stabilnosti dohotka poljoprivrednih proizvođača i ribara, između ostalog predviđena i podrška dohotku poljoprivrednih proizvođača, ribara, uzgajivača ribe i prerađivača usljed nemogućnosti plasmana proizvoda, stvaranja viškova gubitkom tržišta za proizvode koje nije moguće distribuirati ili njihovog propadanja.

Shodno tome, istim mjerama Vlada je predvidjela da u zavisnosti od okolnosti i problema koji su pogodili pojedinačne sektore, uz uvažavanje specifičnosti proizvodnje, plasmana i slično pokrenuće se neke od navedenih mjera intervencija na tržištu, a da će Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede posebnim aktom propisati uslove za realizaciju predmetnih mjera, a njihov vremenski okvir nije ograničen. Isto tako, tim mjerama je predviđeno i da Ministarstvo može donijeti dodatni set mjera u cilju održavanja kontinuiteta proizvodnje i otkupa, te obavljanja svih aktivnosti vezanih za nesmetanu proizvodnju i distribuciju poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i proizvoda ribarstva i akvakulture, imajući u vidu posebnu osjetljivost tržišta poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i proizvoda iz sektora ribarstva i akvakulture, specifične uslove proizvodnje, te moguće poremećaje na međunarodnom i domaćem tržištu koji mogu nastati kao posljedica globalne epidemiološke situacije, a koje sada nije moguće predvidjeti.

Sektor marikulture - uzgoja školjaka je naročito pogođen okolnostima nastalim kao posljedica pandemije virusa COVID 19. U 2020. godini, a u cilju zaštite zdravlja građana i suzbijanja epidemije bolesti COVID 19 u Crnoj Gori, donijet je bio niz privremenih mjera koje su, između ostalog, podrazumijevale ograničenje kretanja građana i držanje socijalne distance, odnosno ograničavanje kontakata. Usljed privremenog zatvaranja ili ograničavanja rada objekata važnih za plasman proizvoda (veleprodajnih i maloprodajnih objekata), kao i objekata za ugostiteljstvo (restorana, kantina, kafića, hotela i sl.), došlo je do poremećaja u lancima snabdijevanja hranom i pićem i uticaja na cjelokupnu logistiku u ovim sektorima. Dodatno, na uobičajeni plasman proizvoda marikulture, uticalo je i zatvaranje granica i odsustvo potrošnje kroz turizam, što je u većoj mjeri pogoršalo situaciju u ovom sektoru i dovelo do značajnijih poremećaja u ponudi i tražnji na crnogorskom tržištu. U ovakvim okolnostima, u kojima je pristup potrošačima, odnosno plasman proizvoda bio otežan, proizvođači u sektoru marikulture suočili su se sa stvaranjem viškova proizvoda.

Osim navedenog, uzgajivači školjaka su se u prethodnoj godini suočili i sa izuzetno visokom stopom mortaliteta školjaka, koju su prijavili nadležnim organima. Postupajući po prijavi uzgajivača, Univerzitet Crne Gore - Institut za biologiju mora, zajedno sa Specijalističkom veterinarskom laboratorijom i pod nadzorom veterinarskog inspektora, sproveli su terenski rad – obilazak pet proizvodnih područja za uzgoj školjaka (dva uzgajališta u Kotorskom, jedno u Risanskom i dva uzgajališta u Tivatskom zalivu) i uzimanje uzoraka za neophodne analize kojim bi se utvrdio uzrok i stopa mortaliteta školjaka. Na osnovu izvješta Instituta za biologiju mora (br. 1718/20 od 6.10.2020. godine) i Specijalističke veterinarske laboratorije (br. 574-1 od 6.10.2020. godine), utvrđen je između ostalog i masovni mortalitet uzgojenih mušulja u opsegu od 80-90 % konzumnih jedinki, a kontrolom mlađi utvrđen je skoro potpuni nedostatak mlađi na oko 80% pregledanih uzgojnih instalacija. Slučaj izuzetno visoke smrtnosti konzumnih mušulja,

nemogućnosti mriješćenja školjaka da bi se obnovila proizvodnja, te nedostatka/smrtnosti mlađi, posljedično je dovelo do nemogućnosti da uzgajivači školjaka zasnuju proizvodnju u 2021. godini u optimalnom kapacitetu, što prijeti da ozbiljno ugrozi njihovu likvidnost i nastavak proizvodnje.

Razmatrajući probleme koje navode uzgajivači školjaka, ovo ministarstvo je našlo da su ispunjeni zakonski uslovi da se uvede privremena interventna mjera za pomoć nosiocima dozvola za marikulturu, radi obezbjeđivanja stabilnosti dohotka uzgajivača, nastalih stvaranjem viškova konzumnih školjaka vrste mušulja (*Mytilus galloprovincialis*) zbog nemogućnosti plasmana izazvanih pandemijom virusa COVID 19, što je posljedično dovelo do masovne smrtnosti mlađi mušulja i nemogućnosti uzgajivača da zasnuju proizvodnju u oprimalnom kapacitetu u 2021. godini.

Imajući u vidu navedeno, a polazeći od člana 63 stav 3 Zakona o državnoj upravi u skladu sa kojim je ovo ministarstvo dužno da obezbijedi izvršavanje zaključaka i akata Vlade kojima se utvrđuju stavovi o pojedinim pitanjima od značaja za utvrđivanje i vođenje politike i realizaciju programa Vlade, ovo ministarstvo je pristupilo realizaciji mjera koje je donijela Vlada označenim zaključkom.

Dakle, Vlada je ovo ministarstvo zadužila i ovlastila da u skladu sa okolnostima koje utiču na tržište i dohodak poljoprivrednih proizvođača, ribara i uzgajivača u svakom konkretnom slučaju reaguje i pruži podršku proizvođačima, ribarima i uzgajivačima, naravno u mjeri mogućeg. U konkretnom slučaju javila se potreba da se pruži podrška pomoći uzgajivačima školjaka, što je ovim rješenjem i učinjeno.

Konačno, do iznosa podrške od 0,25 eura po m² korisne površine uzgajališta, opredijeljene za uzgoj školjaka navedene u rješenju za izdavanje dozvole za marikulturu, ovo ministarstvo je došlo na osnovu procjene gubitaka nastalih uslijed propadanja mlađi izvršene od strane Direktorata za ribarstvo i stručnjaka Instituta za biologiju mora koji je Zakonom o morskome ribarstvu i marikulturi prepoznat kao naučna ustanova koja vrši naučna istraživanja iz oblasti morskog ribarstva i marikulture u Crnoj Gori.

Bliži uslovi i postupak za dodjelu pomoći uzgajivačima školjaka, utvrdiće se javnim pozivom koji raspisuje ovo ministarstvo.

Na osnovu izloženog, a uz primjenu mjere IV Dodatne podrške poljoprivredi i ribarstvu, koju je utvrdila Vlada, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

MINISTAR

mr Aleksandar Stijović, s.r.